

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Moniky Javorové a soudců JUDr. Miroslavy Honusové a JUDr. Martina Láníčka ve věci

žalobce: **nezl. N. L. D.**, státní příslušnost Vietnamská
socialistická republika
zastoupeného zákonnou zástupkyní T. L. P.
právně zastoupeného advokátem Mgr. Markem Sedlákem
sídlem Příkop 8, 602 00 Brno

proti

žalovanému: **Velvyslanectví České republiky v Hanoji**
sídlem Chu Van An, Hanoj, Vietnamská socialistická republika
adresa pro doručování: Ministerstvo zahraničních věcí
sídlem Loretské náměstí 101/5, 118 00 Praha 1

Shodu s prvopisem potvrzuje

o žalobě proti usnesení žalovaného ze dne 20.09. 2017 č. j. 3151/2017-HANOI-II, ve věci nepřijatelnosti žádosti

takto:

I. Usnesení Velvyslanectví České republiky v Hanoji ze dne 20. 09. 2017 č. j. 3151/2017-HANOI-II se zrušuje a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.

II. Žalovaný je **povinen** zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení částku 11 228 Kč do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám advokáta Mgr. Marka Sedláka, se sídlem Příkop 8, 602 00 Brno.

Odůvodnění:

1. Podanou žalobou se žalobce domáhá přezkoumání usnesení žalovaného ze dne 20. 9. 2017, č. j. 3151/2017-HANOI-II ve věci nepřijatelnosti žádosti.
2. Žalobce v žalobě vymezil tyto žalobní body:
 - 1) V záznamu o usnesení je uvedeno, že žádost je nepřijatelná, neboť „cizinec si předem nesjednal termín k podání žádosti, ačkoli tato povinnost je zastupitelským úřadem stanovena § 169 h odst. 1 písm. a) zák. č. 326/1999 Sb.“ Toto tvrzení žalovaného je nepřezkoumatelné a v celém textu usnesení není nijak blíže odůvodněno. Jedná se o nepravdivé tvrzení, neboť termín žalobce sjednán měl, byť by k podání žádosti o vízum.
 - 2) V záznamu o usnesení je dále uvedeno, že žádost je nepřijatelná, neboť „žádost nebyla podána osobně - § 169h odst. 3 zák. č. 326/1999 Sb.“ Toto tvrzení žalovaného je nepřezkoumatelné a v celém textu usnesení není nijak blíže odůvodněno. Jedná se o nepravdivé tvrzení, neboť zákonný zástupce žalobce se osobně dostavil.
3. K žalobě se písemně vyjádřilo Ministerstvo zahraničních věcí České republiky (dále jen „MZV“) s tím, že zastupitelský úřad (dále jen „ZÚ“) Hanoj je ve smyslu § 4 odst. 1 zákona č. 150/2017 Sb., o zahraniční službě a o změně některých zákonů (zákon o zahraniční službě), v platném znění (dále jen „zákon o zahraniční službě“) útvarem MZV. MZV je proto plně přičitatelné jednání ZÚ Hanoj a je tak minimálně oprávněno v řízení, které se týká výkonu veřejné správy zastupitelského úřadu, za ZÚ Hanoj vystupovat. MZV se proto cítí být pasivně legitimováno.

Shodu s prvopisem potvrzuje

4. Dále MZV uvedlo, že je přesvědčeno, že usnesení podle ust. § 169h odst. 3 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“) nesplňuje náležitosti rozhodnutí podle § 65 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) a žaloba je tak podle § 68 odst.1 písm. e) s. ř. s. nepřijatelná.
5. Pokud by však soud uznal žalobu za přípustnou podle § 65 s. ř. s., považuje MZV žalobu za nedůvodnou, a to jednak z důvodu, že žalobce jakožto účastník řízení činil úkony směřující k podání žádosti o vízum za účelem podnikání, ale ve skutečnosti mu šlo o to, aby získal povolení k dlouhodobému pobytu. Jedná se tedy o tzv. disimulovaný právní úkon, který by neměl požívat právní ochrany. Odkázal přitom na rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 19. 9. 2009, č. j. 30 Cdo 833/2008.
6. K žalobcově námitce, že žalovaný nebyl oprávněn konstatovat nepřijatelnost žádosti z důvodu nesplnění registrační povinnosti, jelikož takový následek nesplnění registrační povinnosti spojuje § 169h odst.1 písm. a) zákona o pobytu cizinců pouze se situací, kdy si žadatel nesjednal termín způsobem stanoveným zákonem – podle tvrzení žalobce přitom zákon žádný způsob sjednání termínu nestanoví, MZV uvedlo, že žalovaný byl oprávněn vyžadovat předchozí registraci žalobce pro dotčený druh a účel pobytu, který skutečně zamýšlel podat, prostřednictvím systému Visapoint. K druhé žalobní námitce MZV uvedlo, že v případě, že termín nebyl platně sjednán, tj. nebyla splněna registrační povinnost, je pro účely podání žádosti pro určitý druh a účel pobytového oprávnění potřeba na žadatele hledět, jako by nebyl osobně přítomen, byť by se fyzicky nacházel v prostorách zastupitelského úřadu. Opačný výklad by zcela popřel účel, který je povinností sjednat si předem termín osobního podání žádosti sledován, jak uvedeno výše. MZV navrhlo zamítnutí žaloby.
7. Podle § 169h odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců je žádost o udělení dlouhodobého víza a žádost o prodloužení doby platnosti dlouhodobého víza a doby pobytu na území na toto vízum nebo žádost o vydání povolení k dlouhodobému pobytu nebo trvalému pobytu nepřijatelná, jestliže si cizinec předem nesjednal termín podání žádosti o udělení dlouhodobého víza nebo žádosti o vydání povolení k dlouhodobému pobytu nebo trvalému pobytu způsobem stanoveným tímto zákonem.
8. Podle § 169h odst. 3 zákona o pobytu cizinců nepřijatelnost žádosti zjišťuje u žádosti podané na zastupitelském úřadu zastupitelský úřad a u žádosti podané ministerstvu ministerstvo. Je-li žádost nepřijatelná, řízení není zahájeno a na žádost se hledí, jako by nebyla podána; tuto skutečnost ministerstvo nebo zastupitelský úřad cizinci písemně sdělí včetně důvodu nepřijatelnosti, učiní o ní usnesení do spisu a vrátí tiskopis žádosti, veškeré předložené doklady a správní poplatek, pokud byl uhrazen. Nepodá-li cizinec žádost osobně, ač je k tomu podle tohoto zákona povinen, postupuje se obdobně podle věty druhé.
9. Krajský soud se nejprve zabýval otázkou, kdo je v posuzované věci žalovaným správním orgánem. V souladu s rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 5. 2017 č. j. 10

Azs 153/2016-52 a ust. § 169h odst. 3 zákona o pobytu cizinců dospěl soud k závěru, že pasivně legitimováno je Velvyslanectví České republiky v Hanoji. Označený rozsudek NSS uvádí, že klíčovým faktorem pro posouzení, který správní orgán je pasivně legitimován, je zodpovězení otázky, kdo vykonával v dané věci své kompetence. Významné zde tedy je materiální pojetí pojmu, nikoli pojetí formální či institucionální. Ust. § 169h odst. 3 zákona o pobytu cizinců stanoví, že nepřijatelnost žádosti zjišťuje u žádosti podané na zastupitelském úřadu zastupitelský úřad a u žádosti podané ministerstvu ministerstvo. Je-li žádost nepřijatelná, řízení není zahájeno a na žádost se hledí, jako by nebyla podána; tuto skutečnost ministerstvo nebo zastupitelský úřad cizinci písemně sdělí včetně důvodu nepřijatelnosti, učiní o ní usnesení do spisu a vrátí tiskopis žádosti, veškeré předložené doklady a správní poplatek, pokud byl uhrazen. Na základě výše uvedeného dospěl krajský soud k závěru, že v posuzované věci své kompetence vykonával zastupitelský úřad a je tak pasivně legitimován jakožto žalovaný správní orgán, neboť zákon stanoví, že nepřijatelnost žádosti zjišťuje u žádosti podané na zastupitelském úřadu zastupitelský úřad.

10. Dále se krajský soud zabýval důvodností námitky nepřipustnosti žaloby. Krajský soud dospěl k závěru, že usnesení podle § 169h odst. 3 zákona o pobytu cizinců je rozhodnutím podle § 65 odst. 1 s. ř. s., neboť formalizovaným způsobem autoritativně a závazně určuje, že řízení o žádosti o povolení k pobytu či dlouhodobé vízum nebylo zahájeno a na tuto žádost se hledí, jako by nebyla podána – s konečnou platností tedy rozhoduje o osudu této žádosti (srov. body 37 a 40 odůvodnění rozsudku rozšířeného senátu ze dne 30. 5. 2017, č. j. 7 Azs 227/2016 - 36, č. 3603/2017 Sb. NSS).
11. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí žalovaného, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.) a byl vázán obsahem žalobních bodů uvedených v žalobě (ust. § 75 odst. 2 s. ř. s.).
12. Z obsahu správních spisů krajský soud zjistil, že žalobce se zaregistroval v systému Visapoint k podání žádosti o dlouhodobé vízum za účelem podnikání. Při osobní návštěvě ZÚ Hanoj dne 20. 9. 2017 předal zákonný zástupce pověřenému pracovníkovi ZÚ Hanoj žádost o vydání povolení k trvalému pobytu. ZÚ Hanoj usnesením ze dne 20. 9. 2017 č. j. 3151/2017-HANOI-II, konstatoval nepřijatelnost žádosti, neboť si žadatel nesjednal termín k podání žádosti a žádost tak nebylo možné považovat za osobně podanou. Žádost spolu se záznamem o usnesení ze dne 20. 9. 2017 č. j.: 3151/2017-HANOI-II, učiněným do spisu podle § 169h odst. 3 zákona o pobytu cizinců žalovaný následně zaslal žadateli poštou zpět.
13. K žalobním bodům krajský soud uvádí následující. Ust. § 169h odst. 3 zákona o pobytu cizinců stanovuje, že je-li žádost nepřijatelná, řízení není zahájeno a na žádost se hledí, jako by nebyla podána; tuto skutečnost ministerstvo nebo zastupitelský úřad cizinci písemně sdělí včetně důvodu nepřijatelnosti, učiní o ní usnesení do spisu a vrátí tiskopis žádosti, veškeré předložené doklady a správní poplatek, pokud byl uhrazen. Nepodá-li cizinec žádost osobně, ač je k tomu podle tohoto zákona povinen, postupuje se obdobně podle věty druhé. Zákon tedy zastupitelskému úřadu stanovuje povinnost i) sdělit cizinci skutečnost, že rozhodl o nepřijatelnosti žádosti včetně důvodů nepřijatelnosti, ii) učinit o

Shodu s prvopisem potvrzuje

nepřijatelnosti žádosti usnesení do spisu a konečně iii) vrátit cizinci tiskopis žádosti spolu s předloženými doklady a správní poplatek, byl-li uhrazen. Z výše uvedeného je zřejmé, že zastupitelský úřad má mimo jiné povinnost učinit o nepřijatelnosti žádosti usnesení do spisu. Přesto, že se jedná o „pouhé“ usnesení, jež se poznamenává do spisu, je třeba si uvědomit, že také pro usnesení platí obecné náležitosti rozhodnutí (v širším smyslu) podle § 67 až 69 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“). Proto i v projednávané věci jsou klíčové náležitosti rozhodnutí, jimiž je podle § 68 odst. 1 správního řádu výroková část, odůvodnění a poučení účastníků. Žalobou napadené rozhodnutí *prima facie* obsahuje všechny zákonem požadované části rozhodnutí, avšak odůvodnění rozhodnutí je vedeno pouze v rovině citace znění § 169h odst. 3 zákona o pobytu cizinců. Ust. § 68 odst. 3 správního řádu přitom stanoví, že v odůvodnění se uvedou důvody výroku nebo výroků rozhodnutí, podklady pro jeho vydání, úvahy, kterými se správní orgán řídil při jejich hodnocení a při výkladu právních předpisů, a informace o tom, jak se správní orgán vypořádal s návrhy a námitkami účastníků a s jejich vyjádřením k podkladům rozhodnutí. Odůvodnění rozhodnutí správního orgánu tak má zcela zásadní význam z hlediska jeho přesvědčivosti. Musí být přitom jasné, určité a srozumitelné. (Srov. Jemelka, L., Pondělíčková, K., Bohadlo, D.: Správní řád. Komentář., 5. vydání. Praha: C. H. Beck, 2016, s. 368-384). V odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí však zcela absentují úvahy, které správní orgán vedly k výroku „žádost nebyla podána osobně-§ 169h odst. 3 zák. č. 326/1999 Sb.“, jakož i úvahy, které správní orgán vedly k výroku „cizinec si předem nesjednal termín k podání žádosti, ačkoliv tato povinnost je zastupitelským úřadem stanovena-§169h odst. 1 písm. a) zák. č. 326/1999 Sb.“. Krajský soud na základě výše uvedeného dospěl k závěru, že oba žalobní body jsou důvodné, když napadené usnesení je co do důvodů zcela nepřezkoumatelné. K argumentaci uvedené ve vyjádření k žalobě soud nepřihlíží, neboť se nejedná o součást napadeného rozhodnutí.

14. Krajský soud na základě uvedené právní argumentace napadené usnesení zrušil pro vady řízení pro nepřezkoumatelnost spočívající v nedostatku důvodů rozhodnutí (§ 76 odst. 1 písm. a) s.ř.s.). Současně byla věc vrácena žalovanému k dalšímu řízení (§ 78 odst. 4 s.ř.s.).
15. Právními názory vyslovenými v tomto rozsudku jsou správní orgány v dalším řízení vázány (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).
16. O nákladech řízení bylo rozhodnuto v souladu s ust. § 60 odst. 1 s. ř. s., když žalobce byl v řízení úspěšný a vzniklo mu tak vůči žalovanému právo na náhradu nákladů řízení. Náklady žalobce tvoří odměna advokáta, a to za dva úkony právní služby po 3 100 Kč bez DPH a 2x režijní paušál po 300 Kč bez DPH (§ 7, § 9 odst. 4 písm. d) vyhl. č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu), tj. 6 800 Kč. Tato částka byla v souladu s ust. § 35 odst. 8 s.ř.s. zvýšena o částku odpovídající DPH, kterou je advokát povinen zaplatit podle zvláštního právního předpisu, tj. na částku 8 228 Kč. Náklady žalobce tvoří rovněž zaplacený soudní poplatek ve výši 3 000 Kč. Celkem tedy náhrada nákladů řízení představuje částku 11 228 Kč.

17. Vzhledem k odlišné úpravě s.ř.s. a zákona č. 99/1963 Sb. občanského soudního řádu, v platném znění (dále jen „o.s.ř.“), týkající se nabytí právní moci rozhodnutí, stanovil soud žalovanému k plnění lhůtu 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku (ust. § 54 odst. 5 s.ř.s., § 159 a § 168 o.s.ř.). Podle ust. § 149 odst. 1 o.s.ř. za použití ust. § 64 s.ř.s. zavázal soud žalovaného zaplatit náhradu nákladů řízení k rukám advokáta, který žalobce v řízení zastupoval.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **lze** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od doručení tohoto rozhodnutí k Nejvyššímu správnímu soudu.

Nesplní-li povinný dobrovolně, co mu ukládá toto vykonatelné rozhodnutí, může oprávněný podat návrh na soudní výkon rozhodnutí.

Ostrava 29. června 2018

JUDr. Monika Javorová
předsedkyně senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje